

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10P/16/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8324200170
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:8324200170.1

Uznesenie

Okresný súd Humenné v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, toho času v Centre pre deti a rodiny Snina, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, deti rodičov: neb. C. B., nar. XX.XX.XXXX, úmrtie dňa: XX.XX.XXXX, naposledy bytom D. E. XXX a B. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX, t. č. bytom F. XXXX/X D., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka B. D., nar. XX.XX.XXXX, sa návrhom doručeným Okresnému súdu Humenné dňa 18.01.2024 domáhala, aby súd neodkladným zrušil ústavnú starostlivosť u mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, nariadenú rozsudkom Okresného súdu Humenné s p. zn. 10P/29/2019 zo dňa 05.04.2019. Navrhovateľka sa taktiež domáhala, aby súd zrušil ústavnú starostlivosť u mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX nariadenú rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 8P/163/2018 zo dňa 01.02.2019. Neodkladným opatrením sa domáhala, aby súd zveril mal. deti A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

Navrhovateľka vo svojom návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/29/2019 zo dňa 05.04.2019, právoplatným 04.05.2019 bola u mal. A. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Snina. Do Centra pre deti a rodiny Snina bola prijatá dňa 24.05.2019 z Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves. Rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 8P/163/2018 zo dňa 01.02.2019, právoplatným 30.05.2019 bola u mal. C. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Snina. Do Centra pre deti a rodiny bol prijatý dňa 13.06.2019 z Centra pre deti a rodiny Spišská Nová Ves. Dňa 22.10.2020 sa matka vydala za C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom, D., F. XXXX/XX, t. č. D., F. XXXX/X. Od 01.07.2023 im bol pridelený nájomný byt na F. G. XXXX/X E. D.. Pozostáva z dvoch izieb, kuchyne, kúpeľne a sociálneho zariadenia. Celý byt je zariadený. V spoločnej domácnosti s nimi žije aj jej plnoletý syn C. B., nar. XX.XX.XXXX. Navrhovateľka je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku v sume 160 eur, manžel je zamestnaný vo firme H. D.. D.. Zarába 650 eur mesačne. A. je umiestnená v skupine v Stakčíne, navštevuje X. I. D. F. J. E. D., do školy chodí pravidelne, páči sa jej tam. Navrhovateľka je s ňou v dennom kontakte, trávi u nej letné aj zimné prázdniny, chcela by, aby bola u nej nastálo. Chce, aby si u nej dokončila strednú školu. A. chce tiež prísť k nej bývať, súhlasí, aby sa o ňu starala.

C. je umiestnený na základe lekárskeho posudku v špecializovanej skupine v Snine. Navštevuje X. I. F. K. F. E. D., do školy chodí pravidelne. Má diagnostikovanú miernu duševnú zaostalosť s poruchami správania a epileptické záchvaty. S C. je v pravidelnom kontakte, čaká ho pri škole, pretože býva hneď oproti škole. Chodí k nej po škole domov, utekal z domova k nej, pretože už tam nechce byť. Trávil u nej celé zimné prázdniny. Chce sa o neho tiež postarať, mať ho doma nastálo. C. si to tiež praje. Počas pobytu ju doma poslúchal, taktiež sa vie o neho postarať, aj keď má epi záchvaty. Jej starší syn C. má tiež záchvaty, tiež sa o neho stará. Jej manžel tiež súhlasí, aby svoje deti A. a C. mala doma nastálo. Centrum pre deti a rodiny Snina tiež súhlasí s tým, aby bola u obidvoch detí zrušená ústavná starostlivosť

a mala ich vo svojej starostlivosti, pretože sa o nich dokázala postarať počas celých prázdnin. Deti k nej majú blízky vzťah, majú sa všetci radi a chcú byť spolu. Nechce, aby deti vyrastali v detskom domove, pretože je ich matka a chce sa o nich postarať a deti to chcú tiež. Bola by veľmi rada, keby mala svoje deti pri sebe čím skôr, preto žiada súd o neodkladné opatrenie.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, ako kolízny opatrovník maloletých detí, podal dňa 22.01.2024 správu z prešetrenia pomerov. V správe zo šetrenia pomerov uviedol, že Okresný súd Humenné rozsudkom o rozvode sp. zn. 10P/29/2019 právoplatným dňa 04.05.2019 manželov B. a C. B. v časti úpravy práv a povinností voči mal. deťom u mal. A. B. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Snina (ďalej CDR). Uznesením sp. zn. 8P/163/2018 právoplatným dňa 14.05.2019 Okresný súd Humenné u mal. C. B. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Snina. Mal. C. bol na základe lekárskeho posudku umiestnený do špecializovanej skupiny pre deti s duševnou poruchou s diagnózou ľahká duševná zaostalosť s poruchami správania. Do L. D. bol mal. C. prijatý z Detskej psychiatrickej liečebne Hraň, kde bol hospitalizovaný od XX.X.XXXX B. XX.XX.XXXX. Mal. deti B. sú v ústavnej starostlivosti tretíkrát. Obaja rodičia opakovane zlyhávali vo vzťahu k mal. deťom. Otec mal. detí C. B. dňa XX.X.XXXX zomrel. Matka od umiestnenia mal. detí do ústavnej starostlivosti žije s terajším manželom C. D. v D.. Matka sa o mal. deti A. a C. zaujíma telefonicky aj osobne. Mal. A. bola a je k matke uvoľňovaná na pobyty v čase prázdnin a sviatkov. Správanie maloletej počas pobytu u matky je väčšinou bezproblémové. Letné prázdniny mal. A. strávila v Nižnom Žipove pri sestre Milene a jej deťoch. Mal. C. pre zdravotné problémy – časté epileptické záchvaty od umiestnenia v CDR nebol uvoľňovaný k matke na pobyty. Od umiestnenia mal. C. bolo zo strany CDR matke odporúčané, aby matka osobne nenavštevovala mal. C., ani ho telefonicky nekontaktovala, pretože mal. C. bol po kontakte s matkou rozrušený a stupňovali sa jeho ťažké stavy počas epileptických záchvatov. V tom čase aj sama matka uznala, že epileptické záchvaty mal. C. by v domácom prostredí nevládla. Od umiestnenia mal. C. do zariadenia sa prejavuje jeho ťažko usmerniteľné správanie, agresívne a skratové konanie podmienené i minimálnym impulzom. U maloletého sa prejavujú poruchy správania a emotivity. V kolektíve sa dá ľahko vyprovokovať. Maloletý nemá vyvinuté mechanizmy na usmerňovanie svojho správania. Pre časté epileptické záchvaty bol viackrát hospitalizovaný na detskom oddelení v nemocnici v Snine a pre agresívne správanie voči deťom a vychovávateľom bol hospitalizovaný aj na Detskej psychiatrii v C. a aj v B. M.. Zdravotný stav maloletého C. sa za posledné obdobie zhoršil, má diagnostikovanú tuberóznú sklerózu. U maloletého sa stupňujú epileptické záchvaty, keď upadá do bezvedomia. Stupňuje sa aj agresívne správanie mal. C. voči zamestnancom zariadenia a mal. deťom na skupine, keď sa dožaduje pobytu u matky.

Po vzájomnej dohode s L. D., ÚPSVR Humenné a s matkou bolo matke umožnené, aby sprevádzala mal. C. ráno do školy a poobede zo školy a neskôr bol mal. C. uvoľnený na pobyt k matke od 18.12.2023. Dňa 04.01.2024 v rodine vykonali terénnu sociálnu prácu, keď boli mal. deti A. a C. uvoľnené na pobyt k matke v čase zimných prázdnin. Mal. deti v tom čase neboli doma, doma zastihli matku a jej manžela. Matka pri rozhovore uviedla, že nevedela, že tie záchvaty u mal. C. sú až také silné a časté. Vyskytujú sa väčšinou v noci, skoro každú noc, ale manžel C. D. tieto záchvaty u mal. C. dokáže zvládnuť a pomôcť mu pri tom, vtedy ho silno drží, aby sa niekde neudrel. Manžel má skúsenosti, pretože jedno z detí jeho bývalej priateľky malo epilepsiu. Matka by bola veľmi rada, ak by boli mal. deti nastálo u nej a mohla sa o nich osobne starať. Odporúčali matke komunikovať s CDR, aby bol maloletý C. častejšie uvoľňovaný na pobyt k matke počas víkendov, nech sa matka presvedčí, či zvládne o neho starostlivosť z dôvodu jeho zdravotných problémov a porúch správania. Matke poskytli sociálne poradenstvo vo veci zrušenia ústavnej starostlivosti. Dňa 18.01.2024 sa mal. C. ešte s jedným chlapcom nevrátil na samostatnú skupinu CDR. Matka nemala o maloletom žiadne informácie a vedomosť, kde by sa mohol maloletý zdržiavať. Po nahlásení na políciu, policajná hliadka chlapcov zadržala na vlakovej stanici v Michalovciach. Vzhľadom na stupňujúce sa agresívne správanie mal. C. a jeho diagnózu je potrebné stabilizovať jeho duševný stav v odbornom zariadení – na psychiatrickom oddelení, pretože jeho správanie je nevysspytateľné a je otáznе, či by matka momentálne dokázala sprostredkovať dieťaťu odbornú psychiatrickú pomoc. Podané neodkladné opatrenie zo strany matky nie je dôvodné aj preto, že nie je možné objektívne zhodnotiť schopnosti a možnosti matky osobne zabezpečovať starostlivosť o mal. deti.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa §132 CSP, uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 CSP, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa §325 ods.1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

10. Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

11. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

12. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

13. V zmysle citovaných zákonných ustanovení (CSP) sa na nariadenie neodkladného opatrenia alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba bezodkladnosti úpravy pomerov alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Charakteristickým znakom neodkladného opatrenia je jeho (dočasný) charakter, t.j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje, že exekúcia nebude ohrozená do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď len dočasnej) úpravy právnych pomerov by bolo právo dotknutého subjektu ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie (znemožnenie budúceho výkonu rozhodnutia). Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný predbežný charakter. Z tohto dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť žaloby návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (uznesenie NS SR sp.zn. 2Mcd0 3/2010).

14. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že neodkladné opatrenia vo veciach maloletých upravujú najmä ochranu maloletého. Účelom uvedenej úpravy je okamžitá ochrana života, zdravia alebo vývoja dieťaťa, ak je tu dôvodná hrozba. V súčasnosti je maloletým deťom riadne poskytovaná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Snina, ktorú Okresný súd Humenné nariadil rozsudkom zo dňa 05.04.2019, sp. zn. 10P/29/2019 u mal. A. B. a uznesením sp. zn. 8P/163/2018 zo dňa 01.02.2019 u mal. C. B. a matka má vytvorené možnosti na to, aby sa s maloletými deťmi stretávala a bola s nimi v kontakte. Navrhovateľka a matka maloletých detí vo svojom návrhu neosvedčila bezodkladnú potrebu úpravy pomerov. V návrhu taktiež neosvedčila, že by tu bola dôvodná hrozba, ktorá by odôvodňovala okamžitú potrebu ochrany života, zdravia alebo vývoja u maloletých detí. Vzhľadom na vyššie uvedené súd návrh matky maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol. Súd zdôrazňuje, že inštitút neodkladného opatrenia nemá slúžiť ako prostriedok na zrýchlenie súdneho konania a na jeho nariadenie musí byť splnená podmienka potreby bezodkladnosti úpravy pomerov, ktorú v tomto prípade

navrhovateľka nepreukázala. Súd tiež uvádza, že zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevytvára prekážku pre podanie riadneho návrhu na zrušenie ústavnej starostlivosti u mal. detí. Pre krátkosť času pri nariadení neodkladného opatrenia nebolo možné zistiť všetky skutočnosti ohľadom maloletých detí, najmä ohľadom zdravotného stavu maloletého C..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.